

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, बुधवार, दिनांक १४ ऑक्टोबर २०१५

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक १

लॅन्ड रेव्हेंयू व क्रिमिनल लॉ, वगैरे

(पुस्तकांसह)

- सूचना.**—(१) कोणतेही पाच (५) प्रश्न सोडवा. अतिरिक्त प्रश्नाचे उत्तरास गुण दिले जाणार नाहीत.
(२) पुस्तकातून सरसकट नक्कल करू नये.

	गुण
१. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—	३०
(अ) शेताच्या व भूमापन क्रमांकाच्या हद्दी ठरविल्याचा परिणाम	
(ब) सेशन कोर्ट	
(क) अशा व्यक्तींचे जबाब ज्यांना साक्षीदार म्हणून बोलविता येणार नाही.	
(ड) भारतीय दंड संहितेच्या कोणत्याही कलमानुसार अभिप्रेत असलेल्या संमतीमध्ये न मोडणारे संमतीचे प्रकार.	
२. न्यायिक दंडाधिकार्यापुढील चौकशीची किंवा कामकाजाची सुरुवात करण्याचे कार्यपद्धतीबाबत माहिती द्या.	३०
३. अधिकृत सीमा चिन्हे व भूमापक चिन्हे कोणती आहेत ? वेड्यावाकड्या सीमा सरळ करण्याचे योजनेविषयी सविस्तर माहिती लिहा.	३०
४. धारण जमिनीतील झाडांवरील हक्क व शासनाकडे विहित असलेली झाडे व जंगले याबाबत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ मधील तरतुदी स्पष्ट करा व जमीन धुपण्यास प्रतिबंध करण्यासाठी झाडे तोडण्याचे नियमनाबाबत सविस्तर माहिती लिहा.	३०
५. शासकीय सेवक किंवा त्यांच्याशी संबंधित विविध अपराधांच्या भारतीय दंड संहिता, १८६० मधील तरतुदी स्पष्ट करा.	३०
६. (अ) दंडाधिकार्यास संक्षिप्त रितीने इन्साफ करण्याचा अधिकार असलेले अपराध कोणकोणते आहेत ?	१५
(ब) दंडाधिकार्याने संक्षिप्त रितीने इन्साफ करावयाच्या खटल्याचे कागदपत्रात कोणता तपशील दाखल केला पाहिजे ?	१५

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, WEDNESDAY, 14TH OCTOBER 2015

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER I

LAND REVENUE AND CRIMINAL LAW, ETC.

(With Books)

N. B.—(1) Attempt any *five (5)* questions. Additional attempt will not be marked.

(2) Indiscriminate copy discounted.

	Marks
1. Write short notes (any <i>three</i>) :—	30
(a) Effect of settlement of village and field boundaries.	
(b) Court of session.	
(c) Statement by persons who can not be called as witnesses.	
(d) Type of consents which are not such consents as intended by any section of Indian Penal Code.	
2. Describe in detail the procedure of commencement of proceedings before Magistrate.	30
3. What are authorized boundary marks and survey marks ? Write in detail about Plan for straightening of crooked boundaries.	30
4. Explain the provisions of Maharashtra Land Revenue Code, 1966 with respect to ' right to trees in holding ' and ' trees and forests vesting in government ' and write in detail about regulation of cutting of trees for prevention of erosion of soil.	30
5. Explain the provisions of Indian Penal Code, 1860 with respect to various offences by or relating to public servant.	30
6. (a) List the offences fit for summary trials.	15
(b) List the particulars, Magistrate to record in summary trials.	15

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, बुधवार, दिनांक १४ ऑक्टोबर २०१५

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक २

फॉरेस्ट लॉ-इंडियन फॉरेस्ट ॲक्ट, वगैरे

(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.—(१) प्रश्न क्रमांक एक अनिवार्य.

(२) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(३) उत्तर लिहितांना संबंधित अधिनियम, कलमे, नियम इत्यादींचा उल्लेख करावा.

गुण

१. खालील शब्दांच्या संबंधित कायद्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे व्याख्या लिहा ३०
(कोणत्याही दहा) :—
(अ) मृगयाचिन्हे	(ब) वन उत्पादने
(क) राज्य वन्यजीव मंडळ	(ड) प्राधिकृत अधिकारी
(इ) शिकार	(फ) प्रमाणित गोणी
(ग) प्राणी संग्रहालय	(ह) संरक्षित क्षेत्र
(य) इमारती लाकूड	(र) आश्रय स्थळ
(ल) संरक्षित वने	(व) बयाना रक्कम.
२. फरक स्पष्ट करा (कोणतेही पाच) :— ३०
(अ) जप्ती आणि सरकार जमा
(ब) राखीव वने आणि संरक्षित वने
(क) वृक्ष अधिकारी आणि प्राधिकृत अधिकारी
(ड) राष्ट्रीय उद्याने आणि अभयारण्ये
(इ) केंद्रीय प्राणी संग्रहालय प्राधिकरण आणि राष्ट्रीय वाघ संरक्षण प्राधिकरण
(फ) प्राणी संग्रहालय आणि राष्ट्रीय उद्यान.
३. संक्षिप्त टिप्पणी लिहा (कोणत्याही पाच) :— ३०
(अ) महाराष्ट्र वृक्ष तोड (नियमन) अधिनियम, १९६४ (सुधारणा १९८९) अंतर्गत वृक्ष अधिकारी यांचे अधिकार.
(ब) संवेदनशील (निर्णायक) व्याघ्र आश्रय स्थान (CTH)
(क) वाघ संरक्षण आराखडा (TCP)
(ड) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ अंतर्गत राखीव वनात मनाई केलेली कृत्ये.
(इ) आय.यू.सी.एन. (IUCN) आणि त्यांची कर्तव्ये.
(फ) सी.आय.टी.ई.एस. (CITES) आणि त्यांचे उद्देश.

४. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वनजमिनीचा वनेतर प्रयोजनाकरिता वापर करण्यासाठी प्रचलित कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (ब) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ अंतर्गत प्राणी संग्रहालय स्थापन करण्याकरिता प्रचलित कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (क) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ मधील अनुसूची १ व २ मधील वन्यप्राण्यांची शिकार झाल्यानंतर सदर अधिनियमा अंतर्गत करावयाच्या प्रचलित कार्यवाहीबाबत सविस्तर लिहा. १५
५. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) महाराष्ट्र वृक्ष तोड (नियमन) अधिनियम, १९६४ (सुधारणा १९८९) मधील अनुसूचितील ५ वृक्ष प्रजातींची नावे शास्त्रीय नावासह लिहा. सदर अधिनियमांतर्गत खाजगी क्षेत्रावरील अनुसूचित वृक्षाच्या तोडीसाठी परवानगीकरिता प्रचलित कार्यवाहीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (ब) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ अंतर्गत राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची संरचना, त्यांचे अध्यक्ष/सदस्य यांचे नियुक्ती तसेच सदर मंडळाचे कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (क) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ मधील कलम ४१ व ५२ मध्ये वन अधिकाऱ्यांना बहाल केलेल्या अधिकाराबाबत सविस्तर लिहा. १५
६. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ अंतर्गत कोणतेही क्षेत्राला अभयारण्य व राष्ट्रीय उद्याने म्हणून घोषित करण्याकरिता प्रचलित कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (ब) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ अंतर्गत कोणतेही वनजमीन किंवा पडीत जमिनीला संरक्षित वन म्हणून घोषित करावयाच्या कार्यपद्धतीबाबत लिहा. संरक्षित वनात मनाई केलेली कोणतीही पाच कृत्ये व त्याबाबत दंडनीय तरतुदीबाबत सविस्तर लिहा. १५
- (क) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ अंतर्गत कलम ६१अ, ६१ब, ६१क व ६१ड अन्वये जप्त केलेले वाहन सरकार जमा करावयाचे कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर लिहा. १५

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, WEDNESDAY, 14TH OCTOBER 2015

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER II

FOREST LAW AND INDIAN FOREST ACT, ETC.

(Without Books)

N. B.—(1) Question No. *one* is compulsory.

(2) Attempt any *four* questions from the remaining questions.

(3) Quote relevant Act, Section and Rule in the answer.

	Marks
1. Write legal definition of the following (any <i>ten</i>) :—	30
(a) Trophy	(b) Forest Produce
(c) State Board for Wild Life	(d) Authorised Officer
(e) Hunting	(f) Standard Bag
(g) Zoo	(h) Protected Area
(i) Timber	(j) Habitat
(k) Protected Forest	(l) EMD
2. Distinguish between following (any <i>five</i>) :—	30
(a) Seizure and Confiscation.	
(b) Reserve Forest and Protected Forests.	
(c) Tree Officer and Authorised Officer.	
(d) National Park and Sanctuary.	
(e) Central Zoo Authority and National Tiger Conservation Authority.	
(f) Zoo and National Park.	
3. Write short notes on (any <i>five</i>) :—	30
(a) Powers of Tree Officer under the Maharashtra Tree Felling (Regulation) Act, 1964 (As amended in 1989).	
(b) Critical Tiger Habitat (CTH)	
(c) Tiger Conservation Plan (TCP)	
(d) Acts prohibited in Reserved Forests under Indian Forest Act, 1927	
(e) ICUN and its main activity	
(f) CITES and its aim.	

[Turn Over

	Marks
4. Answer any <i>two</i> of the following :—	
(a) Describe briefly the procedure for diversion of Forest Land for non-forestry purposes under Forest (Conservation) Act, 1980.	15
(b) Describe the guidelines to declare an area as ZOO as per the provisions under Wildlife (Protection) Act, 1972.	15
(c) Describe the procedure to be followed when an animal of Schedule I and II of Wildlife (Protection) Act, 1972 is killed.	15
5. Answer any <i>two</i> of the following :—	
(a) Name 5 schedule trees with botanical names in The Maharashtra Tree Felling (Regulation) Act, 1964 (Amended in 1989) and describe the procedure to seek permission to fell schedule trees in private areas under this Act.	15
(b) Write the procedure of constitution of National Board of Wildlife (NBWL), appointment of its Chairman/Members and functions of NBWL under Wildlife (Protection) Act, 1972.	15
(c) Describe the powers delegated to Forest Officers under Section 41 and 52 of Indian Forest Act, 1927.	15
6. Answer any <i>two</i> of the following :—	
(a) Describe the procedure of declaring an area as Wild Life Sanctuary and National Park under Wildlife (Protection) Act, 1972.	15
(b) Describe the procedure to declare any forest land or waste land as Protected Forest under the provisions of Indian Forest Act, 1927. List any five Acts prohibited in protected forests along with penalties.	15
(c) Describe the procedure for confiscation of seized vehicle under Section 61A, 61B, 61C and 61D of Indian Forest Act, 1927.	15

5. Give detailed description of powers delegated to Chief Conservator of Forests in relation to technical sanction and administrative approval for civil works, establishment matters, forest offences. 30
 6. Describe the provisions and financial limits in respect of motor vehicle advance, house building advance, computer advance and cycle advance. 30
-

